الدرس السبع عشر

ولسم درس

صبر النبي ﷺ

د نبی ﷺ د صبر مثال

د نبی ﷺ ټوله زندګی د صبر نه عبارت ده ، صبر کول او خلقو ته د صبر تلقین کول جهاد کول ، او خلقونه د جهاد تلقین کول نبی ﷺ ټوله زندګی ده ، کله چې په نبی ﷺ باندی اولنی آیات نازل شو ، تر د آخرنی لحظه د ژوند پوری صبر کړی دی ، او نورو ته ئی د صبر حکم کولو ، د نبوت نه پس نبی ﷺ ته دا خبره معلومه وه چه پدی لاره کښی ډیر سختیانئ او تکلیفونه دی ، کله چې جبریل علیه السلام اولنی وحی راوړه ، خدیجة الکبری رضی الله عنها نبی ﷺ ئي د ورقه ابن نوفل خواء له راوستلو ، ورقه نبی ﷺ ته اوئیلي : آرمان دی چې زه هغه وخت پوری ژوندی وی چې کله ستا قوم ته د خپل وطن نه وباسئ (او ما ستا مدد کړی وی) نبیﷺ په حیرانتیاء سره تپوس وکړو ، آیا دوی به ما خپل وطن نه أوباسئ؟ ورقه أوئیلي هاؤ ، څوک چې هم د الله تعالی پیغام باندی خلقو ته راغلی دی ، هغه سره دشمنی کړی شوی ده ، ددی وجی نه د اول نه نبی ﷺ خپل ځان د مشکلاتو او تکلیفونو دپاره تیار کړی وه ، نبی ﷺ ته معلومه وه چې تکلیفونه به وی سازشونه به وی او دشمنی به هم وی ، د نبی ﷺ د صبر مثالونه خو ډیر دی یو څو به ذکر کړو، مکه مکرمه کښی نبی ﷺ قریشو ته د توحید دعوت ورکولو او قریشو به نبیﷺ ته ډیر تکلیفونه ورکول، عروة بن الزبیرؓ د عبدالله بن عمرو بن العاص نه تپوس وکړو چې قریشو نبی ﷺ ته ډیر سخت تکلیف کم وخت ورکړی وو د هغه تفصیل راته بیان کړه ، عبدالله بن عمرو بن العاص ؓ اوفرمائیل: یوه ورځ نبی ﷺ په خانه کعبه کښی دننه مونځ آداء کولو ، عقبة ابن ابی معیط راغلی ، خپل څادر ئی د نبی ﷺ په مرئ مبارکه کښی واچولو او په زور سره ئی راښکلو د نبی ﷺ ساه مبارکه بنده شوه ، ابو بکر صدیق ؓ راغلی ، عقبة ئی د أوږو نه ونیولو او د نبی ﷺ نه ئی لری ډیکه کړو ، اوفرمائیل ئی : آیا تاسو داسی سړی مړ کوی چې وائی ، زما رب الله دی ،یو ورځ نبی ﷺ د بیت الله په خواء کښی مونځ آداء کولو ، ابوجهل د خپلو ملګرو سره ناست وو ، یوبل ته ئی أوئیلي ، څوک به د فلانئ قبیلئ د ډیران نه د اوښانو ګلمے او لرئ سُپری راوړی او چې (نبیﷺ) سجدی دپاره لاړ شي نو دغه لرئ سُپری وربانډی د پاسه ورواُچوی ، یو بدبخته انسان پاسیدو او دغه د اوښانو لرئ سُپری ئي راوړل ، کله چې نبی کریم ﷺ سجدی دپاره لاړو ، دغه ګندګی ئی د نبی ﷺ د أُږو مینځ کښی واچوله کافرانو خاندل او یو بل باندی ورغورځیدل د ډیری خندہ د وجی نه ، او نبی ﷺ په سجده باندی وه ، نشو راپاسیدلو تردی چې د نبی ﷺ لور فاطمة رضی الله عنها راغله او د نبی ﷺ نه ئی هغه ګندګی لری کړه ددی جسمانی تکلیف نه زیات نفسانی تکلیف وو، چې د نبی ﷺ دعوت ئی نه منلو ، د درغو نسبت ئی ورته کولو ، نبی کریم ﷺ ته ئی(نعوذبالله) لیونئ ، شاعر، ترویټئ ، جادوګر ، پشان نسبت کولو ، او د قران کریم د آیاتونو ته به ئی ټخوانئ د دروغو قِصیئ وئیلي ، ابو جهل یو ورځ د مسخرئ په طور وئیلي ، اے الله ! که چرته دا نبی په حقه وی ، او ستا د طرف نه راغلی وی ، او مونږه ئی نه منو ، د آسمان نه په مونږه باندی د کاڼرو باران وکړه او یا بل قسم دردناک عذاب راکړه ، د ابولهب دا حال وه ، چې کله به نبی ﷺ یوځائی ته د دین د دعوت دپاره تللو

، ابولهب به نبي ﷺ پسی دی دپاره تللو چی خلق د نبی ﷺ د تابعداری نه منع کړی ، او بل طرفته د ابولهب ښځه ام جمیل د نبی ﷺ دتلو راتلو لار کښې به ئی أزغی اچول ، چی تکلیف وروړسوی ، په هغه وخت کښې تکلیف انتهاء ته رسیدلی وو ، کله چی نبی کریم ﷺ د خپلو ملګرو او رشته دارو سره په شعب ابی طالب کښې محصور شوی وه ، تر دی پوری چی د سختئ لوږی د وجی نه د ونو پاڼو خوراک ته مجبړره شوی وو ، او په غم کښې هغه وخت اضافه وشوه چی خدیجه رضی الله عنها وفات شوه ، او په دغه کال ابوطالب هم وفات وشو ، چی د نبی ﷺ به ئی په هرمیدان کښې دفاع کولو ، او ددی وجی نه هم دغه غم ډیر سخت وو چی ابو طالب په کفر باندی وفات شو ، ددی نه پس مشرکانو د نبی ﷺ د مرګ کوشش شروع کړو ، مجبوراً نبی ﷺ خپل وطن مکة پریښودله ، او مدینی ته ئی هجرت وکړو ، لیکن د تکلیف او د قربانی سلسه مدینه کښې هم جاری وه ، نبی ﷺ دتکلیف او مشکلات نه ډک ژوند تیرولو کله د دشمنانو د طرفنه تکلیف کله د لوږی د وجی نه خپلی خیټی مبارکی پوری ګټهی تړل داسی سخت ژوند نبی ﷺ تیرولو ، د نبی کریم ﷺ فرمان دی ، زه د الله تعالی په لار کښې دومره یرولی شوی یم چی بل څوک دومره ندی یرولی شوی ، او ماته د الله تعالی د وجی دومره تکلیفونه راکړی شوی دی ، چی بل چاته ندی ورکړی شوی ، په ما باندی دیرش (۳۰) ورځی او شپی داسی تیری شوی دی ، زما او د بلال دپاره د خوراک دومره څه نه وو ، چی یو ساه أغستونکی ورباندی ګزاره وکړی ، بس دومره څه به وو چی د بلال په پلسکی(ترخ) کښې راتلل ، (سنن ابن ماجه۱۵۱) شیخ البانی ورته صحیح وئیلی دی ، نبی ﷺ ته یقینا هر قسمه تکلیفونه د کافرانو او د منافقانو د طرفنه ورکړی شوی وو ، عبدالله بن مسعود ﷺ فرمائی: یو موقع باندی نبی ﷺ سه مال وغیره تقسیم کړو ، یو انصاری أوئیلی : محمد ﷺ په دی تقسیم کښې انصاف ونه کړو ، عبدالله بن مسعودﷺ وائی زه راغلم نبی ﷺ ته ی خبر ورکړو ، د نبی کریم ﷺ د مخ مبارک رنګ بدل شو ، او وفرمائیل ئی: الله تعالی دی په موسی علیه السلام باندی رحم وکړی ، هغه ته ددی نه هم ډیر تکلیف ورکړی شوی وه او هغه صبر کړی وه ، صحیح البخاری ، کم وختونو کښې چی نبی ﷺ ډیر صبر کړی دی په هغی کښې یو د نبی ﷺ د اولاد وفات دی ، د نبی ﷺ ووه (۷) بچی وو او ټول یو بل پسی وفات شول سواء د فاطمة الزهری رضی الله عنها نه ، نبی ﷺ د تکلیفونو د وجی نه کمزوری شوی نه وو ، بلکه صبر جمیل ئی کړی وو ، کله چی د نبی ﷺ ځوی ابراهیم علیه السلام وفات شوی وه د سترګو نه ئی أوښکی روانی وی او زړه ئی غمجن وو ، فرمائیل ئی ، مونږه هغه خبره کوو چی زمونږه رب ورباندی راضی وی ، اے ابراهیم مونږه ستا په جدائی باندی غمجن یو (البخاری ۱۲٤) د نبی ﷺ صبر صرف تکلفونو باندی نه وو بلکه دا الله تعالی عبادت ئی هم په کامله طریقه کولو ، د أوږد قیام د وجی نه به ئی خپے مبارکی أوپهرسیدلی ، ډیری نفلی روژی به ئی نیولی او په عبادت کښې یه ئی کافی وقت مصرف کولو ، د نبی ﷺ نه د ددی ډیر عبادت باره کښې تپوس وکړی شو نبیﷺ أوفرمائیل : آیا زه د الله تعالی شکر ګزار بنده جوړ نشم .